

NÕO

VALLA LEHT

NR 2 (111)
VEEBRUAR 2006

Esta Tamm on asunud vallutama uut mäetippu

Inimene on loodud siia maailma selleks, et saavutada oma mäetipud. Ja kogu maailm on sinu jaoks. Pane tähele, et osa asju on sinu teele loodud selleks, et neid kasutada, ja osa selleks, et neid mitte kasutada. Iga juht peaks seadma eesmärgiks pühenduda oma õigele mäeahelikule ja seda siis iga oma keha rakuga ja psüühika koandiga toetama.

Jüri O.-M. Ennet, psühhiaater
(Äripäeva raamatust
"Juhi ideelaegas")

Meie endine vallavanem aastatel 1997–2003 Esta Tamm asus 15. veebruaril k.a tööle uuel, väga vastutusrikkal tööpostil – temast sai Tartu maavanem järgneva viieks aastaks.

Tööle asumise päeval oli teda põhjust tervitada ka veel sünnipäeva puhul – mis kaks toredate sündmust ühel päeval! Kõik need heatahtlikud õnnitlejad, kes nüüd Estale tuult tiibadesse soovivad ja tema üle uhkust tunnevad, võiksid kasvõi mõttes ka nartsissikimbu ulatada, sest need tema lemmiklilled seonduvad tema jaoks lapsepõlve, sõpruse ja hoolivusega. Palju õnne!

Juba maavanemaks konkureerimise perioodil hakkasime sulle püüalt hoidma. On ikka üldine meeleolu tõus, kui keegi n.ö "meie omadest" suudab kaalukausile jääda ja üldise otsustab väljakutse vastu võtta.

Kust tuli siiski mõte maavanemaks hakata?

Tunnistan, et maavanema vakantse koha püsimisega pöördusid nii mitmedki Tartumaa vallavanemad minu poole ja arvasid, et minu kandideerimine oleks tervitatav. Nende soovitusel, nende heatahtlik arvamus ja usaldus andsidki kindlustunde ja töuke avalduse kirjutamiseks.

Edasine oli rangelt reegli-pärane. Teadaolevalt oli algul viis kandidaati, kellest siis hiljem mina ja Andrus Kõre, Tartu Vangla ülem, pääsesime teise vooru.

Postimehes ilmusid kohalike ühiskonnaelu tegelaste kommentaarid meie kahe kohta. Siseminister võttis neid oma otsuse tegemisel arvesse ja valituks osutusin mina.

Nende jaoks, kes Estat võibolla väga hästi ei tunne, pakume

ESTA TAMM

lühiväljaande tema eluloost ja tegevusest.

Esta Tamm (s 15.02.1964) on pärit Reolast. Tema lapsepõlvkodu oli Luunja mail keset loodust, sealt on pärit ka tema loodusearmastus. Esimesed seitse kooliaastat käis ta Luunja koolis. Seda aega nimetab Esta ise kuldseks ajaks. Edasi kolis pere Nõkku, koolitee jätkus Nõo koolis. 1982. aastal lõpetanud lend oli viimane legendaarse koolijuhhi Kalju Aigro ajast.

Kõrghariduse omandas Esta EPA-s maakorralduse erialal. Siis sündisid ka pojad.

EPA lõpetamise järel 1988. aastal asus ta tööle Nõo kolhoosi maakorraldajana. 1991. aastal sai temast valla maanõunik. Aastatel oktoober 1995 – aprill 2003 täitis ta vallavanema vastutusrikkaid ülesandeid.

2003. aasta suvest kuni käesoleva ajani oli ta OÜ Soone Farm juhatuses liige.

Esta Tamm on osalenud vallavolikogu aseesimehena mitmes koosseisus.

Haldusjuhina on Esta läbinud väga palju erinevaid kursusi ja koolitusi, mis on andnud talle olulise pagasi nii seadusandluses kui igapäevaseks meeskonnatööks.

Abikaasa Andres on edukalt suutnud perefirmas korraldada piimatootmist. Peres kasvab kaks poega (20 ja 18) ja tütar (8).

Et saada rahva poolt tunnustatud ja armastatud maavanemaks, on vaja täita rahva ootused, tõsta maakonna mainet vabariigi ulatuses jne. Kas sind eelseisev töökoormus ei kohuta?

Eks oma hirmud ja ärevus ole alguses ikka. Aga olen juba oma tüübilt selline inimene, kes ei malda paigal istuda, saavutustega piirduda. Kui tunnen, et olen ennast mingil tööpostil ammendanud, tekib sisemine vajadus edasi liikuda.

Siinkohal meenutab Esta, et koolipõlves tahtis ta arstiks saada. Ta kartis aga, et ei ole piisavalt tark sellise elukutse jaoks. Ka arvab ta, et kes juba arstiks on õppinud, see ka arstina sureb. Ta imetleb oma pinginaabrit, meie kõigile hästi tuntud perearsti Tiiu Tootsit, kellel jätkus südikust arstiks õppida ja kes nüüd südamega oma tööd teeb.

Minu otsustus sündis tihe- da perearutelu käigus. Isikliku majapidamise seisukohalt ei olnud minu n.ö äraminek linna

just kõige paremas ajastuses, aga – teist korda sellist pakkumist juba ei tehta.

Olen juba ette häälestatud, et uut tööd tõsiselt ja südamega teha. Tunnen, et see on valdkond, mis mind huvitab ja kus ma saan ennast maksimaalselt rakendada.

Oled väike graatsiline naine. Näiteks Rakvere linnaapea Andres Jaadla on tõeline vägilaskuju ja mõjub alati impantsena, sellistel on ennast vist lihtsam kehtestada. Kas sa ei tunne kõhedust, et alluvad on enamuses mehed ja suurte töökogemustega?

(Naerab.) Ma ei ole oma uuel tööpostil kindlasti mingi jumalus ega ainus keelaja-käskija. Maavanem on siduv palju- de ametkondade, asutuste, projektide jne vahel.

On vaja head koordineerimisoskust. Põhjapanevad otsustused arutatakse ikka hea meeskonnatöö vaimus eelnevalt läbi. Kui nad (st vallavanemad) mind juba kandideerima õhutasid, ju nad ikka minust midagi loodavad.

Asud täis optimismi Tartu maakonda edasi viima. Milles sa üldse näed edasiminekut?

Momendil ma ei pea silmas mitte konkreetseid saavutusi. Tahaksin jõuda niikaugemale, et siinsed inimesed võiksid puhtsüdamlikult ja rõõmsal meelel lausuda, et Tartumaal on hea elada, et siin on tagatud kõik nende täisväärtuslikuks ja mitmekülgseks eluks ja nad ei soovigi mujal elada kui siin.

Ja veel soovin töötada selle nimel, et Tartumaa kujuneks Lõuna-Eesti üheks populaarsemaks ja arvestatavamaks tegijaks ning oleks omamoodi tasakaalustajaks eelkõige ülekaaluka Põhja-Eesti ja ülejäänud regioonide vahel.

Vabariigi tippametnikud on väga sageli süüpingis ja sageli peab lahkuma alluvate ebakompetentsuse jms tõttu. Kuidas suhtud sina kriitikasse? Äkki hakatakse sulle ka umbusaldust avaldama?

Ma arvan, et kui ma töötan kohusetruult ja ausalt, ei lähe vastuollu oma südametunnistusega, siis ei ole mulle ka põhjust ette heita.

Iga inimene võib kunagi eksida. Aus ja abistav kriitika on teretulnud ja aitab olukordadest välja tulla. Ülekohtune on lahmiv kriitika, kus vastaspool

ei anna aega õppida, vigu parandada, tugevamaks saada.

Juht (juhid) peavad ikka otsuseid vastu võtma. Mitte kõikidele ei pruugi need ühtmoodi vastuvõetavad olla. Seetõttu eeldab juhiroll ikka teatud kriitika alla sattumist. Olen sellega arvestanud.

Ja ma ei tee sellest ka tragöödiat, kui peaksingi varem tagasi astuma. Võib-olla mu võimed tõesti ei küündi. Kümne küttega iga hinna eest, et oma leivapala välja teenida, pole põhjust kohast kinni hoida – perefirmas ikka tööd leidub.

Nõo mail pole sul enam nii palju aega kaasa lüüa. Mida sa tahaksid oma rahvale seoses nende muutustega öelda?

Ei kao ma Nõost ju kuhugi. Arvan, et just Nõo kool on see, mis kõiki siit erinevatesse ilma- kaartesse asunud inimesi ikka ühendab ja üheks pereks liidab. Tore on kuskil nõokat kohata ja tere hõigata.

Minu esimene elu- ja töö- kool on raudselt Nõoga seotud, olen selle võimaluse üle väga tänulik.

Olen näinud Nõo valla arengut. Soovin, et see areng läheks tõusvas suunas. Et nõokad viiksid ellu kõik oma tore- dad plaanid, seostaksid endid ja oma järeltulijaid Nõoga kui ainuvõimaliku kodupaigaga paljude erinevate elupaikade seas.

Ja veel kutsun koduvalla inimesi üles olema maailma- kodanikud.

Et jätkuks indu ja soovi kaasa lüüa ka Tartumaa tegemistes ja miks ka mitte veel suuremateski ettevõtmistes. Iga tugev väike lüli annab kokkuliidetult tugeva ahela – oma riigi.

Vallalehe tegijate nimel tänan sind paljude kirjutiste ja heasoovlike nõuannete eest toimetuskolleegiumi liikmena. Loodame, et sul on ka tulevikus mahti koduvalla leht lahti lüüa!

Oma leht on maainimestele oodatud ja südamelähedane. Ainult oma lehes pääsevad lõõgile "tavalised inimesed". Minus tekib see väljend lausa tõrget, sest kes need teised siis on – ebatavalised?

Kui vallalehe uudis ei pruugi küündida suure päevalehe uudiseläveni, siis kohalikus kontekstis võib ta olla värske ja vajalik.

Ja pole hullu, et kohalik

ÕNNITLEME!
SEOTES EESTI VABARIIGI
88. AASTAPÄEVAGA
AUTASUSTAS EESTI
VABARIIGI PRESIDENT
ESTA TAMME
VALGETÄHE
IV KLASSI ORDENIGA.

lehes on peamiselt positiivsed kirjutised. Inimesed on väsinud probleemidest, kuritegevuse kajastamisest jms. On kosutav saada aimu elu rõõmsamast ja helgemast poolest. Ootan kindlasti iga kuu oma postkasti vallalehte.

Soovid meile kõigile positiivseid elamusi, aitäh! Teades, et sind ennast ootab ees raske eluperiood, siis kuidas loodad sina positiivseks jääda?

Oma valiku tegin ma teadlikult ise. Me elame väga huvitava ajal. Seoses Eesti iseseisvumisega on palju muutunud, seda kindlasti paremuse poole. Kõik see stimuleerib kaasa lööma, pingutama, oma võimeid proovile panema.

Kõik õnnestunud ettevõtmised annavad järjekordse energialaengu.

Aga ma poleks keegi ilma oma perekonnata. Kardangi, et äkki jääb nüüd tulevikus nende jaoks vähem aega. Me oleme väga kokku kasvanud. Kõik Eesti suuremad saared oleme koos läbi sõitnud ja kodukandi matkarajad on koos avastatud. Oleme käinud teatris ja kinos.

Ma võin õnnelik olla, sest mul on heasüdamlikud ja töö- kad lapsed, neil on huvi edasi õppida ja elukutset omandada.

Aga vahel tahan ma täiesti ükski olla. Lihtsalt jalutada looduses või toimetada majapidamises. See on selline kosutav iseenese olemise aeg, kus saab mõtteid koguda ja ennast laadida. Minu omad tunnevad mind ja ei tee sellistest eraldumistest numbrit.

Selline ta siis on – see meie Esta. Reibas ja huumorimeelne, tõsine ja kaalutlev. Ta võib kindel olla – kodukandi rahvas soovib talle alati toremaid õnnestumisi ja tuleb rasketel momentidel appi.

Mäetipud ongi ju selleks, et keegi neid vallutaks.

MILVI PENSA